

Onderwerp Beantwoording openstaande vragen raadscommissie
R enW inzake watervisie

Steller Lynke Koopal

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06 52331208 Bijlage(n) - Ons kenmerk 638369

Datum 24 mei 2017 Uw brief van - Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de behandeling van de Watervisie Groningen “Koersen op water”, in uw raadscommissie Ruimte en Wonen van 10 mei jongstleden, heeft u vele vragen gesteld. De tijd om alle vragen te beantwoorden was helaas te kort. Wethouder Van der Schaaf heeft toegezegd de vragen die nog niet compleet beantwoord zijn schriftelijk te zullen beantwoorden. Dat doen wij in deze brief. De vragen zijn gerangschikt per onderwerp.

Kamerverhuur

Kan het college aangeven wat haar visie is op wonen op water voor jongeren?

Aansluitend op het antwoord van wethouder Van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017: Het college streeft op het water, net als op land naar kwalitatief goed wonen op water, ook voor jongeren. De aanpak kamerverhuur ziet het college als enige effectieve manier om zonder zeer hoge kosten een eind te maken aan de praktijk van grootschalige commerciële kamerverhuur met weinig woonkwaliteit op het water. Het college ziet na de aanpak van de huidige kamerverhuur wel degelijk nieuwe mogelijkheden en wil voor nieuwe kamerverhuur aansluiten bij het beleid daarvoor op land c.q. dezelfde regels van toepassing verklaren.

Kan het college meer cijfers geven die het probleem duiden?

In de stad liggen ruim 120 boten voor verhuur (exclusief woonschepenhaven). Daarvan zijn er circa 50 voor kamerverhuur (boten waarop 3 personen (niet familie) per boot staan ingeschreven). De Diepenring, Eendrachtskade en het Hoendiep springen eruit: een groot deel van de boten in deze kanaalvakken is in gebruik voor kamerverhuur. Een groot deel van de verhuurboten is (indirect) in handen van één eigenaar. Vrijwel alle eenheden zijn fors kleiner dan 50m². Ongeveer een kwart is in matige/slechte staat van onderhoud.

Kan het college aangeven hoe ze omgaat met de opmerking van het WCG dat een verbod juridisch niet haalbaar is?

Het college vraagt uw raad te besluiten tot het uitvoeren van een onderzoek naar een verbod op kamerverhuur. Daarin onderzoeken we o.a. de juridische haalbaarheid. Eind 2017 koppelen we de resultaten van dit onderzoek terug aan uw raad en uw raad stelt op basis daarvan een aanpak vast. (zie p 33 watervisie)

Aantal ligplaatsen

Het college lijkt door 425 te noemen, af te willen wijken van de 434 ligplaatsen. Hoe zit dat?

Het college hanteert 434 als uitgangspunt. Het aantal 425 betreft het huidig aantal uitgegeven formele ligplaatsvergunningen. In de watervisie wordt dit toegelicht (zie p. 13): er liggen nu 429 woonboten: 425 met en 4 met ligplaatsvergunning onder voorwaarden (t.p.v. Energieweg). Daarnaast zijn 2 (kleine) wisselplekken beschikbaar. En er zijn 3 plekken waar nu tijdelijk geen boot ligt, maar wel ruimte is voor een woonboot. Die 2+3 zijn samen de 5 (wissel)plekken waar over gesproken wordt in de watervisie. Voor de 9 plekken in eigendom bij de gemeente op de diepenring is géén ligplaatsvergunning uitgegeven; deze maken géén deel uit van de 425.

Nieuwe ligplaatsen

Kan het college toezeggen dat eerst nieuwe ligplaatsen worden gerealiseerd voordat bestaande verdwijnen?

Aansluitend op het antwoord van wethouder van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017: De hoofdbeweging is die van groei, het tempo is gemiddeld circa 4/jaar nieuw en circa 2-3/jaar verdwijnen;

Rectificatie genoemde aantallen op 10 mei: het aantal ligplaatsvergunningen vermindert met maximaal 20, niet 29 t.p.v. de Diepenring. De huidige 9 in eigendom van de gemeente hebben al geen ligplaatsvergunning meer. We realiseren 40 nieuwe ligplaatsen en 80 waterkavels.

Is het niet verstandiger om eerst te bepalen of de voorgestelde nieuwe ligplaatsen gewenst zijn o.b.v. woonwensen onderzoek en onderzoek wachtlijst?

Tussen januari en maart hebben wij een uitvoerig locatieonderzoek uitgevoerd, de resultaten zijn samengevat op p. 21 watervisie. Wij zijn ervan overtuigd dat we alle locaties mét woonkwaliteit, financieel haalbaar en binnen alle beperkingen (milieu, geluid, nautisch, eigendom, natuur/landschap) in beeld hebben. Er zijn op bestaand water in de gemeente Groningen (inclusief Ten Boer) eenvoudigweg niet méér nieuwe plekken mogelijk dan we nu aangegeven. Tenzij we nieuw water gaan graven en (een) nieuwe woonschepenhaven(s) realiseren. Wij kiezen ervoor om dat niet te doen, omdat met de 40 ligplekken op de voorgestelde locaties voldoende aanbod te realiseren is.

De eerste gesprekken met eigenaars van de woonboten op de Diepenring geven een beeld van hun woonwensen. Deze leveren het vertrouwen dat we er met deze bewoners uit komen. Ook op de wachtlijst staan voldoende mensen die –conform hetgeen ze als wens aangeven op de wachtlijst – geïnteresseerd zullen zijn in de nieuwe ligplaatsen. Ervaring (o.m. in Meerstad) heeft geleerd dat aantrekkelijke ligplaatsen altijd een (nieuwe) doelgroep trekken. We kiezen er om deze redenen bewust voor om alle plekken die uit het locatieonderzoek komen op te nemen.

Zijn Ten Boer en Haren meegenomen in het onderzoek naar nieuwe ligplaatsen?

Ten Boer wel. Het Eemskanaal is een Rijksvaarweg en wonen is er niet toegestaan. Het Damsterdiep ligt vrijwel geheel binnen de zone waarin de geluidsbelasting van de N360 te hoog is om wonen toe te staan. Daar waar het buiten de geluidszone ligt is het Damsterdiep te smal. Haren is niet meegenomen. We wachten de resultaten van het proces gemeentelijke herindeling eerst af.

Biedt het plan voor de 'Museumwerf Suikerfabriek' kansen voor nieuwe ligplaatsen?

Noot: Dit plan betreft een privaat initiatief om ca 15 historische schepen dwars aan te meren in het Hoendiep, tussen de fietsbrug en de knik in het Hoendiep. Het plan is charmant, maar kan op korte termijn niet worden gerealiseerd i.v.m. milieuwetgeving: het geluid- en industrielawaai van evenementen en omliggende bedrijvigheid is er boven de norm die wonen toestaat. Als het rondom gelegen gebied transformeert (en er geen geluidsbeperkingen meer zijn), dan zijn er kansen voor wonen op het water. Het gebied is dan ook opgenomen in de groslijst nieuwe ligplekken (locatie 3 - watervisie p. 20). Ruimte om dwars aan te meren, zoals in het voorstel Museumwerf is er niet, parallel aan de kade kan wel. Voor de uiteindelijke kansen is de vormgeving van de toekomstige autobrug over het Hoendiep (in het verlengde van de Diamantlaan) van belang. De hoogte en het al dan niet beweegbaar zijn van deze brug zullen de toegankelijkheid van dit kanaalvak voor woonschepen bepalen. Uw raad wordt bij besluitvorming daarover t.z.t. betrokken.

Mechanisme aanpak ligplaatsen

Leg beter uit hoe dit in zijn werk gaat: In welke volgorde? Welke aanpak is gericht op de slecht onderhouden schepen? Hoe hangt die samen met de aanpak diepenring en met de aanpak kamerverhuur? Is onteigening een optie?

Aansluitend op het antwoord van wethouder van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017:

Verschillende acties lopen parallel aan elkaar en hebben samenhang:

Aanpak van verwaarlozing/slecht onderhoud: Deze koppelen we aan het handhaven op andere criteria uit de VOV en het bestemmingsplan waaraan niet wordt voldaan (o.m. onbewoond en/of meerdere vergunningen op 1 naam). Daartoe is vanaf 1 januari 2017 een coördinator 'wonen op water' aangesteld. De handhaving betreft de hele stad. De focus ligt eerst op de Diepenring, daarna de Noorderhaven en dan de rest van de stad. Handhaving kan leiden tot aanpassing op/van de betreffende woonboot. Dan komt de plek niet vrij. Handhaving kan ook leiden tot het vrijkomen van een plek. Mocht dit zo zijn, dan kan deze plek aan een nieuwe woonboot plaats bieden – van iemand op de wachtlijst of van een bewoner van de Diepenring die wil verhuizen. Bij vrijkomen van een plek als gevolg van handhaving op de Diepenring volgt een maatwerkbenadering – afgestemd op de ambities in de watervisie;

Aanpak kamerverhuur: We vragen uw raad te besluiten om een onderzoek naar de aanpak kamerverhuur te mogen uitvoeren in 2017. Resultaten daarvan en een voorstel voor aanpak worden ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Op basis daarvan volgt een definitieve aanpak. Mochten er als gevolg van deze aanpak plekken vrijkomen dan kunnen deze aan een andere woonboot plaats bieden – van iemand op de wachtlijst of van een bewoner van de Diepenring die wil verhuizen.

Aanpak gericht op transformatie Diepenring:

Aansluitend op het antwoord van wethouder van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017: De watervisie definieert de uitgangspunten voor transformatie Diepenring. Die worden gebiedsgericht uitgewerkt en daarbij afgestemd op de binnenstadsvisie en het onderzoek parkeren. De uitwerking wordt voorgelegd aan uw raad.

De watervisie definieert uitgangspunten voor 'hoe' te komen tot veranderingen in het wonen op water:

- a. Met handhaving (op o.m. verwaarlozing) zijn we gestart vanaf januari 2017.
- b. Vanaf april zijn we in gesprek met alle eigenaars van woonboten op Diepenring, waarbij we hun wensen inventariseren (blijven liggen, verhuizen (binnen diepenring of erbuiten) of aankoop). De resultaten van die gesprekken vormen de basis voor de verdere aanpak;
- c. We kijken hoe snel we de woonboten in gemeentelijk eigendom (6 stuks op de Diepenring) kunnen verwijderen/verhuizen.
- d. Aankoop: in 2017 hebben wij 120.000 euro voor aankoop beschikbaar, voor 2018 en verder is de inzet jaarlijks (gekoppeld aan de behandeling van de collegebegroting in november) budget voor aankoop vrij te maken. We koersen op ca 2-3 per jaar. Onteigening is niet waar we op koersen.

Hoe zorgt het college ervoor dat aantrekkelijke scheepjes niet verdwijnen van de Diepenring?

Aankoop op de Diepenring is primair gericht op de woonboten binnen de transformatievakken en daarbinnen primair op matig/slecht onderhouden woonboten. Er liggen 2-4 goed onderhouden schepen/scheepjes op plekken die als 'transformatieplek' zijn aangeduid in de watervisie (tekening p. 24). Mochten betreffende eigenaars verkoop wensen, dan zorgen we ervoor dat het schip kan blijven liggen érgens op de Diepenring, Behoud ligplaatsen voor de goed onderhouden schepen/scheepjes is uitdrukkelijk het doel.

Financiering

Hoe zit het met de financiële uitvoerbaarheid?

De watervisie vormt een kader voor uitvoering, het is geen uitvoeringsplan. De financiële strategie voor uitvoering is toegelicht in de paragraaf 'financiële consequenties' in het raadsvoorstel. We kiezen bewust voor het jaarlijks vaststellen van een uitvoeringsbudget en stellen voor dat te koppelen aan de besluitvorming over het begrotingsvoorstel van het college jaarlijks, in november. We stellen voor om uw raad jaarlijks in november te informeren over de uitvoeringskosten watervisie die in het begrotingsvoorstel van dat jaar door het college zijn opgenomen. Daarbij heeft uw raad elk jaar een rol bij het borgen van de uitvoering van de ambities uit de watervisie.

Gevolgen nieuwe wetgeving

Leg beter uit wat de gevolgen van de nieuwe wetgeving zijn.

Hiervoor verwijzen wij naar p. 15 en p.27 van de watervisie waar uiteen is gezet wat de nieuwe wetgeving inhoudt en wat dat betekent voor overheid en bewoners. We lichten de volgende aspecten er extra uit:

- De lokale overheid moet alle woonboten indelen in 'drijvend bouwwerk' en 'varend schip' – niet de bewoner. Wij doen dat in 2017, stemmen af met het Rijk en andere steden en informeren eigenaars;
- Drijvende bouwwerken hebben niet meer rechten dan varende schepen. Het verschil is vooral procedureel: bij nieuwbouw en verbouw moeten drijvende bouwwerken aan wettelijke vereiste procedures voldoen (omgevingswet) en men moet voldoen aan het bouwbesluit. Bij varende schepen bestaat meer vrijheid. Het is niet gunstig voor eigenaars van 'varende schepen' om te moeten voldoen aan een bouwbesluit, is onze aanname.

- 'Varende schepen' behouden hun recht op een ligplaats in de stad of op een plek in de Noorderhaven. Net als 'drijvende bouwwerken'. Daaraan verandert de wetswijziging niets.
- De aanpak van slecht onderhouden schepen in de stad komt niet voort uit de wetswijziging en heeft niets te maken met de indeling in 'drijvend bouwwerk' resp. 'varend schip'. Wij gebruiken de wetswijziging niet om ambities te verwezenlijken dan wel te gaan handhaven.

Noorderhaven

Hoe gaat het college zorgen voor meer draagvlak en betere betrokkenheid bewoners Noorderhaven? Hoe wil het college de onzekerheid bij bewoners wegnemen?

We stellen voor om voor de Noorderhaven een apart traject te gaan opzetten, waarin we met bewoners en WCG tot een gezamenlijke voorstel komen. Daarbij draait het primair om het herschikken, gericht op doorvaart, woon- en leefkwaliteit. Invoering van liggeld is voor ons geen halszaak. Over het liggeld en de overige onderwerpen in de watervisie (p.29: terugkeerregeling, uitgiftesysteem en wetswijziging) willen we samen met bewoners en WCG tot voorstellen komen. De teksten in het raadsvoorstel en de watervisie vormen slechts een vertrekpunt. Daarbij herhalen we onze toezegging: We gebruiken de wetswijziging niet om veranderingen door te voeren in de Noorderhaven. Bewoners behouden hun huidige rechten.

Kan het college toezeggen dat het liggeld niet vrij wordt verhoogd en kan het college een helderder antwoord geven op het waarom/waar van het invoeren van liggeld?

Aansluitend op het antwoord van wethouder Van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017: Voor schepen die vallen onder het havenregime willen we liggeld heffen en bij vaste ligplaatsen RZB. We zeggen toe en zullen juridisch borgen dat de hoogte van het liggeld gekoppeld wordt aan de hoogte van de RZB. Liggeld invoeren is geen cruciaal thema voor ons.

Nadere duiding: (zie p 15 en 29 watervisie):

In de huidige situatie mogen bewoners kiezen. Liggeld wordt betaald door 11 adressen in de Noorderhaven (22 cent/m²/maand – gemiddeld ca 250 euro/jaar). De overige adressen betalen RZB + rioolstoffenheffing + afvalstoffenheffing (gemiddeld ca 500-550 euro/jaar). Het verschil tussen beide is een factor 2 en de inning van gelden loopt via verschillende gemeentelijke afdelingen (havenwezen resp. belastingen). We koersen op 1 systeem voor alle adressen. Mocht dat liggeld worden, brengen we dat naar een tarief vergelijkbaar met bedrag dat bewoners nu betalen aan RZB + rioolstoffenheffing + afvalstoffenheffing.

Draagvlak en proces

Hoe zorgt het college voor voldoende draagvlak en voor een proces waarin het WCG niet voor verrassingen komt te staan?

Aansluitend op het antwoord van wethouder van der Schaaf tijdens de commissie R&W d.d. 10 mei 2017: we blijven in nauw overleg met het WCG, zorgen voor een apart traject met bewoners Noorderhaven en zijn in individueel overleg met eigenaars woonboten Diepenring.

Ecologie

In november heeft de wethouder toegezegd dat er een paragraaf ecologie zou worden opgenomen in de watervisie. Waarom is die er niet?

In de commissie Ruimte en Wonen van november 2016 is door ons aangegeven dat de

ecologische kwaliteit van water aan de orde komt in het rioleringsplan en het groenstructuurplan. De uitgangspunten daarin zijn randvoorwaarde voor de watervisie. We veranderen met de voorstellen in de watervisie niets aan het vigerend beleid op dat vlak.

Bruggen

Moet de Kattendiepsterbrug beweegbaar worden en zo ja, hoe gaan we dat betalen?

In de watervisie staat op p. 41 dat “de kattendiepsterbrug geschikt zou moeten zijn om (op termijn) open te kunnen. We koersen op de lange termijn voor zowel de Steentilbrug als de Kattendiepsterbrug op te openen bruggen”. Op p. 43 geven we aan dat watervisie slechts als kader dient en dat definitieve besluitvorming en financiering plaatsvindt via uitwerking in projecten. In dit geval via het programma binnenstad.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink